

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIELKIEJ WSI
ZA ROK 2016**

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.)

Wielka Wieś 2017

1. Zakres działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi (GOPS), z siedzibą w Szycach, Plac Wspólnoty 2 realizuje zadania w zakresie:

- pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj.: Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.), z uwzględnieniem podziału na:
 - * zadania własne gminy, w tym o charakterze obowiązkowym,
 - * zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- udzielania pomocy w ramach świadczeń rodzinnych, które realizowane są jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 z późn. zm.),
- udzielania pomocy w ramach świadczeń wychowawczych, które realizowane są jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tj.: Dz. U. z 2016 r., poz. 214 z późn. zm.),
- udzielania pomocy w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowania w sprawie dłużników alimentacyjnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.),
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.),
- inne zadania – na podstawie uchwał Rady Gminy Wielka Wieś, zawartych umów i porozumień.

2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania

Zgodnie z § 5 Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi dla zapewnienia właściwego funkcjonowania Ośrodka i należytej obsługi klientów ustalona została następująca struktura organizacyjna:

- Kierownik
- Sekcja Pomocy Środowiskowej,
- Sekcja ds. Świadczeń dla Rodzin,
- Sekcja Księgowo-Administracyjna,
- Punkt Wsparcia i Pomocy Rodzinie,
- Samodzielne stanowisko ds. koordynacji pracy świetlic środowiskowych i Centrum Wolontariatu,

1) Stan zatrudnienia w 2016 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było (w różnych okresach) ogółem **16 osób**, w wymiarze **15,5 etatu**, w tym:

Tabela 1. Stan zatrudnienia w GOPS Wielka Wieś na przestrzeni 2016 roku

l.p.	Stanowisko	Ilość osób	Ilość etatów	Uwagi
1.	Kierownik	1	1	—
Sekcja Księgowo - Administracyjna				
2.	Główny Księgowy	1	1	—
3.	Specjalista ds. kadr i płac	1	1	
Sekcja Pomocy Środowiskowej				
4.	Starszy Pracownik Socjalny	4	4	(w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim)
5.	Pracownicy socjalni	1	1	(osoba na zastępstwo)
6.	Koordinator ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie / pracownik socjalny	1	0,5	
7.	Asystent Rodziny	1	1	
8.	opiekunka świadcząca usługi opiekuńcze	1	1	—
Sekcja Świadczeń dla Rodzin				
9.	Inspektor ds. świadczeń dla rodzin	1	1	
10.	Inspektor ds. Funduszu alimentacyjnego	1	1	(w 2016 r. osoba na urlopie macierzyńskim – zastępstwo)
11.	Pracownik biurowy	1	1	
Pozostali pracownicy				
12.	Samodzielne stanowisko ds. koordynacji pracy świetlic środowiskowych i Centrum Wolontariatu	1	1	
Razem:		16	15,5	

Ponadto Ośrodek zatrudniał (w różnych okresach), w oparciu o umowy zlecenia, **18 osób** (głównie opiekunek środowiskowych świadczących usługi opiekuńcze), oraz **5 specjalistów** w ramach Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie. Rozkład zatrudnienia obrazują tabele Nr 2, 3 i 4.

Tabela 2. Wykaz kadry zatrudnionej w 2016 r. w ramach umów-zleceń – Punkt Wsparcia i Pomocy Rodzinie

l.p.	Stanowisko/rodzaj wykonywanych zajęć	Ilość osób	Okres zatrudnienia
1.	psycholog	1	01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.
2.	prawnik	1	01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.
3.	Psychoterapeuta dziecięcy	1	01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.
4.	Psycholog – Interwent	1	01.04.2016 r. – 31.12.2016 r.
5.	Policjant	1	01.04.2016 r. – 31.12.2016 r.
Razem:		5	

Tabela 3. Wykaz kadry zatrudnionej w 2016 r. w ramach umów-zleceń

l.p.	Stanowisko/ rodzaj wykonywanych zajęć	Ilość osób	Okres zatrudnienia
1.	Prawnik	1	01.01.2016r. – 31.12.2016 r.
2.	usługi opiekuńcze (w różnych czasookresach)	12	01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.
3.	Osoba sprzątająca	1	01.01.2015 r. – 31.12.2015 r.
4.	Pracownik Biurowy (do obsługi tzw. 500+)	1	01.04.2016 r. – 31.12.2016 r.
5.	Archiwista	1	01.04.2016 r. – 30.04.2016 r.
6.	Usługi szkoleniowe i warsztaty	2	01.01.2016r. – 31.12.2016 r.
Razem:		18	

Kontynuacja zatrudnienia w 2016 r. kadry Ośrodka o ww. specjalistów, spowodowana był m.in. koniecznością zapewnienia odpowiedniej jakości realizowanych zadań oraz prawidłowym zabezpieczeniem nowych przedsięwzięć, wynikających w szczególności z:

- realizacji „Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2016 – 2018”,
- realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Wielka Wieś na lata 2016 – 2018 „Zatrzymać Przemoc”, w tym prowadzenia Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie,
- usprawnieniem obsługi zadań w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych tzw. 500+ i funduszu alimentacyjnego, a także koniecznością zapewnienia usług opiekuńczych, w związku ze wzrostem osób uprawnionych do ww. świadczenia.

2) Pracownicy socjalni i praca socjalna

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, liczba pracowników socjalnych winna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. W 2016 roku Ośrodek nie spełniał tego wymogu zatrudniając **4,5 pracowników socjalnych** (liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2016 r.: 11 087 osób).

Jednym z podstawowych zadań pracownika socjalnego jest wykonywanie pracy socjalnej, która stanowi obligatoryjne zadanie gminy (art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej). Praca socjalna jest działalnością ułatwiającą jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

Pracownicy socjalni realizują ustawowe założenia pracy socjalnej, tj. poprzez swoje działania wspierają i pomagają osobom/rodzinom w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym oraz właściwym wypełnianiu ról rodzicielskich i zawodowych. Wszelkie podejmowane działania na rzecz poprawy sytuacji klientów są dokumentowane w systemie „Helios” oraz w aktach klientów, w wywiadach środowiskowych, ale również w formie różnego rodzaju notatek, protokołów czy innej dokumentacji. W miarę możliwości z osobami/rodzinami, po dokonaniu uprzedniej diagnozy, pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny, w którym zapisane są przewidywane działania podejmowane zarówno przez pracownika jak i klienta. Efektem

spełnienia założeń kontraktu jest każdorazowo poprawa funkcjonowania osób i rodzin, na miarę ich możliwości, trudno bowiem w każdym przypadku oczekiwać pełnego usamodzielnienia.

Pracownicy socjalni w trakcie wywiadu środowiskowego diagnozują sytuację rodziny i otoczenia, i na tej podstawie opracowują plan pomocy rodzinie. W pierwszej kolejności zabezpieczane są najpilniejsze potrzeby rodziny, następnie ustala się działania zmierzające do poprawy sytuacji rodziny. Najczęstszą metodą pracy socjalnej stosowaną przez pracowników socjalnych tut. Ośrodka jest praca socjalna z jednostką (metoda indywidualnego przypadku) oraz praca socjalna z małą grupą – najczęściej rodziną. Najczęstsze formy pracy socjalnej to:

- w przypadku **osób bezrobotnych** praca socjalna polega przede wszystkim na motywowaniu klienta do aktywnego poszukiwania pracy, zarejestrowania się w PUP, udzielaniu informacji o wolnych miejscach pracy (przeglądanie stron internetowych), wsparcia w pisaniu dokumentów aplikacyjnych oraz rozmowy na temat predyspozycji oraz możliwości – często urealnianiu oczekiwań klientów. W ramach aktywizacji zawodowej pracownik socjalny proponuje klientom udział w projekcie systemowym (przygotowującym do podjęcia aktywności zawodowej), pracach społecznie użytecznych, a także kierowane są wnioski o organizację robót publicznych.
- w przypadku **osób/rodzin mających problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego**, w tym szczególnie w gospodarowaniu budżetem domowym, pracownik socjalny edukuje osoby/rodziny w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi, określania potrzeb priorytetowych, planowania i przewidywania skutków ponoszonych wydatków a także monitoruje terminowość regulowania opłat mieszkaniowych oraz stan zadłużenia osoby/rodziny.
- w przypadku **osób/rodzin mających trudną sytuację finansową** pracownik socjalny, oprócz nadzoru nad wydatkami, stara się naprowadzić rodzinę na poszukiwanie dodatkowych źródeł dochodu (np. podjęcie pracy dorywczej) a także wyczerpanie możliwości jakie osoba/rodzina posiada np. uzyskanie prawa do świadczeń rodzinnych, alimentów, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczeń z ZUS, stypendium itp. Ponadto kieruje osoby/rodziny do instytucji gdzie mogą uzyskać dodatkowe wsparcie np. wystawiane są zaświadczenia do Caritas, gdzie osoby mogą otrzymać dodatkowo produkty żywnościowe.
- w przypadku **osób/rodzin mających trudności opiekuńczo- wychowawcze** pracownik socjalny świadczy pracę socjalną polegającą w szczególności na edukowaniu i poradnictwie w zakresie prawidłowej opieki i wychowywania dzieci, prawidłowych postaw rodzicielskich, proponuje - o ile zachodzi taka potrzeba - kontakt z psychologiem, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, udział w projekcie systemowym. W szczególnie trudnych sprawach pracownik socjalny wnioskuję o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny lub/i kuratora. Aby na bieżąco monitorować sytuację pozostaje również w kontakcie ze szkołą, pedagogiem szkolnym, oraz – ewentualnie – otoczeniem wspierającym rodzinę np. dziadkami czy rodzeństwem. W ramach pracy socjalnej zabezpieczane są potrzeby dziecka np. w formie wnioskowania z urzędu o dożywianie w szkole, kierowania dziecka na kolonie letnie, lub motywowanie rodziców do dopilnowania aby dziecko uczestniczyło w zajęciach świetlicowych czy innych zajęciach pozalekcyjnych.
- w przypadku **osób/rodzin borykających się z problemem alkoholowym** pracownik socjalny motywuje do podjęcia leczenia odwykowego, kieruje wniosek do GKRPA, w miarę możliwości, np. poprzez niezapowiedziane wizyty w środowisku, monitoruje utrzymywanie trzeźwości, zabezpiecza potrzeby rodziny poprzez m.in. wnioskowanie o zamianę formy pieniężnej świadczeń na niepieniężną.
- w przypadku **osób starszych, chorych i niepełnosprawnych**, gdzie głównym powodem dla którego osoby/rodziny korzystają z pomocy GOPS są znaczne wydatki ponoszone na leki i leczenie, a z oczywistych przyczyn nie ma możliwości usamodzielnienia, pracownik socjalny najczęściej podejmuje szereg działań wspierających, począwszy od rozmowy (często posiadającej szczególną wartość dla osób samotnych i chorych), poprzez zabezpieczenie opieki, np. w formie usług opiekuńczych, kontakcie z lekarzami (np. umawianie wizyt jeśli jest taka potrzeba), pomocy w uzyskaniu np.: sprzętu medycznego, skierowania na turnusy rehabilitacyjne, orzeczenia o niepełnosprawności na potrzeby nabycia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego czy zasiłku stałego, uzyskania ewentualnych świadczeń rentowych itp., z urzędu wnioskuję o przyznanie np. świątecznych paczek żywnościowych.

W 2016 roku pracą socjalną objętych zostało **251 rodzin**, przy czym wyłącznie w postaci pracy socjalnej zostały objęte **50 rodzin**. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznymi w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta.

W 2016 r. pracownicy socjalni zawarli **18 kontraktów socjalnych**.

Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili **648** wywiady środowiskowe (w tym: 138 wywiadów pełnych, 510 wywiadów aktualizacyjne).

Średnio na jednego pracownika przypadają ok. **162** wywiady rocznie, a każdy z pracowników miał pod swoją opieką ok. **62 środowisk** (gospodarstw domowych), z którymi spotykał się wielokrotnie w celu rozwiązywania ich problemów.

W 2016 r. wydano m.in. 1 006 decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, w tym:

- 64 decyzje przyznających zasiłki okresowe,
- 11 decyzji w sprawie przyznania zasiłku stałego,
- 25 decyzji przyznających świadczenie z pomocy społecznej w postaci usług opiekuńczych,
- 497 decyzji przyznające zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe oraz zasiłki celowe udzielone pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku,
- 166 decyzji przyznających zasiłki celowe na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 26 decyzji przyznających świadczenie niepieniężne w formie artykułów żywnościowych w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 103 decyzje przyznające pomoc w postaci gorącego posiłku w szkołach, w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 106 decyzji przyznających świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej w formie pomocy rzeczowej,
- 2 decyzje przyznających pomoc w związku ze zdarzeniem losowym,
- przygotowano projekty 32 decyzji ustalających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 1 decyzja kierująca do domu pomocy społecznej,
- 1 decyzję ustalających bądź zmieniających odpłatność za pobyt w DPS,
- 4 decyzje odmawiających przyznania świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego;

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi, stosownie do zgłaszanych przez siebie potrzeb, podnosili w 2016 r. swoje kwalifikacje poprzez udział w ok. 15 różnego rodzaju warsztatach i szkoleniach.

3) Koszty utrzymania Ośrodka

W 2016 roku Gmina Wielka Wieś na zadanie własne o charakterze obowiązkowym, jakim jest „(...) *utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników*” (art. 17 ust. 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej), zabezpieczyła w budżecie Ośrodka kwotę **860 019,00 zł**.

Wykonanie za 2016 rok wyniosło **776 006,87 zł** (w 2015 r. – 717 155,09 zł), z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę **78 141,59 zł** (w 2015 r. – 62 428 zł).

Ze środków pokryto m.in. :

- wynagrodzenia osobowe i pochodne – 577 234,11 zł
- wynagrodzenia bezosobowe – 28 375 zł

- zakup materiałów i wyposażenia – 15 465,61 zł,
- zakup energii – 7 745,42 zł
- zakup usług pozostałych (usługi pocztowe, naprawy sprzętu, itp.) – 84 230,75 zł
- zakup usług telefonii stacjonarnej, Internet – 5 047,18 zł
- ryczałty samochodowe i podróże służbowe – 12 222,04 zł
- szkolenia pracowników – 7 824,86 zł
- odpis na ZFŚS – 17 675 zł
- inne (opłaty, zakup usług zdrowotnych, podatek, zakupy inwestycyjne): 20 186,42

3. Realizacja budżetu

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w 2016 roku finansowana była:

1. ze środków budżetu Gminy Wielka Wieś,
2. ze środków budżetu państwa (dotacje celowe),

1) Plan budżetu na 2016 rok

Budżet Gminy Wielka Wieś na 2016 rok został przyjęty Uchwałą Budżetową Gminy Wielka Wieś na rok 2016 (Uchwała Budżetowa Gminy Wielka Wieś na rok 2016 Nr XXI/235/2015 Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 29 grudnia 2015r.) W 2016 roku Ośrodek dysponował budżetem w łącznej wysokości **10 443 990,20 zł.** (plan po zmianach – działy 851, 852), (w 2015 – 3 633 651,64 zł)

Na realizację zadań własnych, finansowanych w całości ze środków budżetu gminy, Ośrodek dysponował w 2016 roku następującymi środkami (plan po zmianach):

– rozdział 85202 – domy pomocy społecznej	149 000 zł
– rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (z. celowe)	166 572 zł
– rozdział 85228 – usługi opiekuńcze	147 650 zł
Razem:	463 222 zł

Na realizację zadań własnych gminy, dofinansowanych ze środków budżetu Wojewody Małopolskiego, Ośrodek dysponował w 2016 roku następującymi środkami (plan po zmianach):

		W tym środki z budżetu gminy
– rozdział 85206 – asystent rodziny	41 063 zł	27 563zł
– rozdział 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne, § 2030	15 452 zł	3 000 zł
– rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze, § 2030 (z. okresowe)	69 838 zł	7 838 zł
– rozdział 85216 – zasiłki stale	168 449 zł	20 000 zł
– rozdział 85219 – ośrodek pomocy społecznej	860 019 zł	781 192 zł
– rozdział 85206 – wspieranie rodziny – rodziny zastępcze	102 000 zł	22 000 zł
– rozdział 85295 – pozostała działalność (dożywianie, program „Aktywni i Potrzebni, PSU, dowóz osób do ŚDS)	287 590 zł	168 590 zł
Razem:	1 544 411 zł	1 030 183 zł

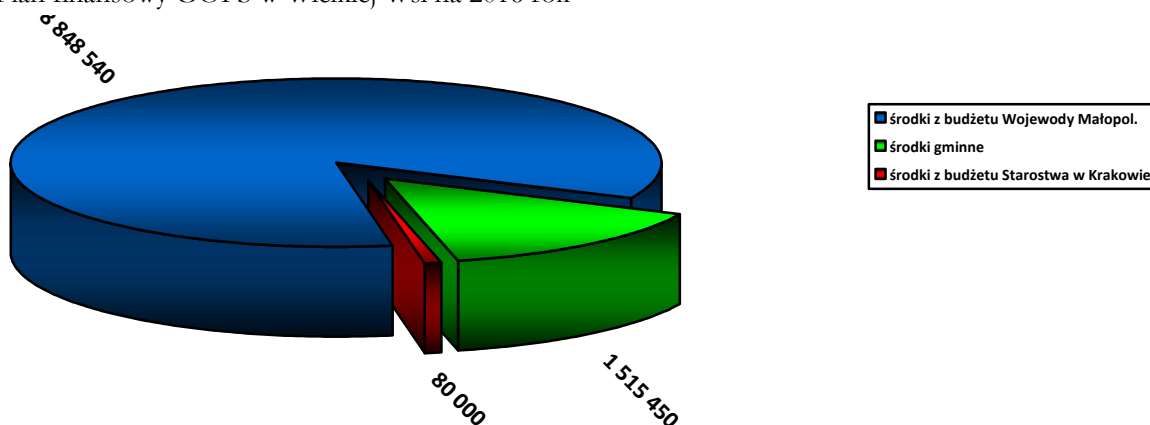
Na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych w całości ze środków budżetu Wojewody Małopolskiego, Ośrodek dysponował następującymi środkami:

– rozdział 85195 – pozostała działalność (świadczeniobiorcy inni niż ubezpieczeni)	870 zł
– rozdział 85212 – świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna, fundusz alimentacyjny	2 070 856 zł
– rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne, § 2010	4 282 zł
– rozdział 85295 – karta dużej rodziny	473,02 zł
– rozdział 85211 – świadczenie wychowawcze	6 005 409,63 zł
Razem:	8 081 890,60 zł

GOPS w Wielkiej Wsi, w ramach powierzenia przez Starostwo Powiatowe w Krakowie zadania związanego z wypłatą świadczenia z pomocy społecznej, w postaci pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz kontynuowanie nauki (rozdział 85204), dysponował środkami w wysokości **80 000 zł**.

Na mocy Porozumienia Nr CAZ.IRP.612.02/2015 z dnia 14 lutego 2015 r. w sprawie prac społecznie użytecznych, zawartego przez Gminę Wielka Wieś ze Starostą Krakowskim, Ośrodek dysponował kwotą **12 000 zł**.

Wykres 1. Plan finansowy GOPS w Wielkiej Wsi na 2016 rok

2) Wykonanie budżetu Ośrodka w 2016 roku

Środki finansowe ujęte w budżecie zarówno na realizację zadań zleconych, jak i własnych zabezpieczyły przewidywane potrzeby w 2016 roku.

W 2016 roku budżet Ośrodka został wykonany w **96,79%**. Wydatkowano łącznie kwotę **10 108 876,45 zł**, w tym:

- środki własne: **1 323 672,08 zł** (87,36 % wykonania założonego budżetu ze środków własnych),
- środki z dotacji budżetu Wojewody Małopolskiego: **8 715 573,41 zł** (98,50% wykonania przekazanej dotacji),
- środki przekazane przez Starostwo Powiatowe w Krakowie: **69 630,96 zł** (87,04 % planu),

Wykres 2. Realizacja planu finansowego GOPS w 2016 roku.

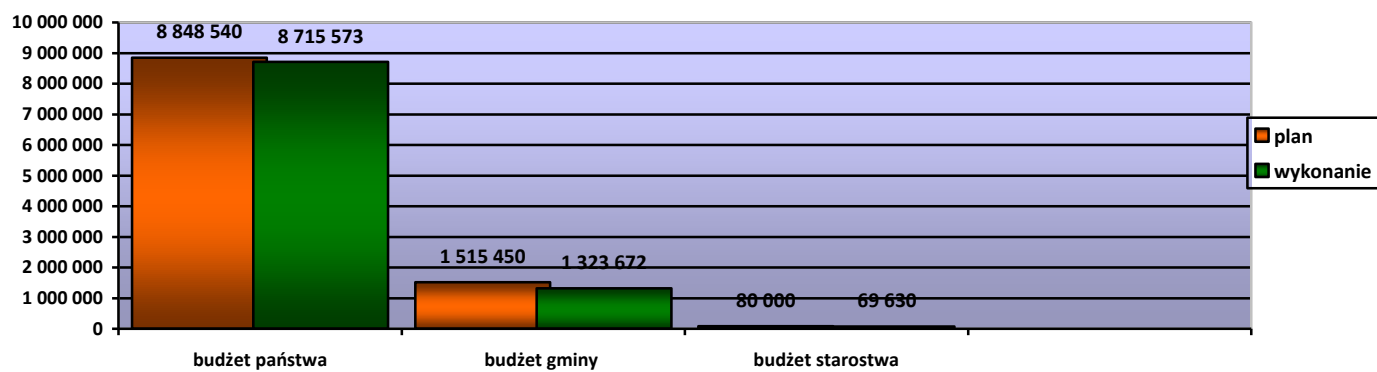

Tabela 4. Informacja dot. wykonania planu finansowego GOPS Wielka Wieś za 2016 rok

Rozdział	Nazwa	Plan budżetu po zmianach	Zadania własne	Zadania własne -	Zadanie zlecone	Razem	%
			4	5	6		
1	2	3	4	5	6	8	9
85195	pozostała działalność – świadczeniobiorcy inni niż ubezpieczeni	870	-	-	879	870	100
85202	domy pomocy społecznej	149 000	128 907,26	-	-	128 907,26	86,51
85204	rodziny zastępcze	102 000	19 812,46	-	69 630,96	89 443,42	87,69
85206	zadania z zakresu wspierania rodziny	41 063	26 972,14	13 500	-	40 472,14	98,56
85212	świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	2 070 856	-	-	2 070 807,65	2 070 807,65	99,99
85213	składki na ubezpieczenie zdrowotne	19 734	927,59	12 452	3 907,32	17 286,91	87,60
85214	zasilki i pomoc w naturze	236 410	174 401,59	61 889,78	-	236 291,37	99,95
85216	zasilki stałe	168 449	13 068,88	148 449	-	161 517,88	95,89
85219	ośrodek pomocy społecznej	860 019	697 865,28	78 141,59	-	776 006,87	90,23
85228	usługi opiekuńcze	147 650	92 690,20	-	-	92 690,20	62,78
85295	pozostała działalność – dożywianie	198 000	70 064,56	116 743,98	-	186 808,54	94,35
85295	prace społecznie użyteczne	12 000	11 923,20	-	-	11 923,20	99,19
85211	świadczenie wychowawcze tzw 500+	6 027 454,63	19 961,68	-	6 005 409,63	6 025 371,31	99,97
85295	pobyt w schroniskach	12 500	12 500	12 590	-	12 590	100
85395	pozostała działalność – RPO	33 242,55	-	-	202 932,12	202 932,12	61,05
85395	pozostała działalność – „Aktywni i Potrzebni”	41 000	33 337,24			33 337,24	81,31
85395	pozostała działalność – dowóz do ŚDS	24 000	21 150			21 150	88,13

85395	pozostała działalność –Karta Dużej Rodziny	473,02			470,34	470,34	99,97
Razem:		10 443 990,20	1 323 672,08	431 176,35	8 354 028,02	10 108 876,45	96,79

4. Zadania z obszaru pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek

1) Dane statystyczne dotyczące klientów systemu pomocy społecznej na terenie gminy Wielka Wieś

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) **251 rodzin** (w tym 50 wyłącznie w formie pracy socjalnej) w których żyło **578 osób**. Gminę Wielka Wieś, według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., zamieszkiwało **11 087 osób**. Tym samym należy stwierdzić, iż **6,37%** ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą, czyli na poziomie porównywalnym do roku ubiegłego.

Beneficjentami pomocy społecznej były głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Poniższe tabele (nr 7 i 8) obrazują liczbę osób objętych pomocą społeczną w latach 2012-2016 oraz liczbę osób objętych w 2016 r. systemem pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy – w podziale na poszczególne miejscowości.

Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2012 – 2016

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba rodzin	273	274	282	258	251

Tabela 6. Liczba osób objętych pomocą społeczną w 2016 roku z podziałem na miejscowości

l.p.	nazwa miejscowości	liczba mieszkańców gminy	liczba osób objętych pomocą społeczną	procent klientów GOPS w stosunku do liczby mieszkańców ogółem
1	Bębło	1216	65	5,3
2	Będkowice	546	34	6,2
3	Biały Kościół	1041	44	4,2
4	Czajowice	615	61	9,9
5	Giebultów	1241	62	4,9
6	Modlnica	1618	66	4,0
7	Modlniczka	1472	62	4,2
8	Prądnik Korzkiewski	269	17	6,3
9	Szyce	470	26	5,5
10	Tomaszowice	869	41	4,7
11	Wielka Wieś	1284	48	3,7
12	Wierzchowie	446	52	11,66
Razem		11 087	578	5,2

Największy procent osób objętych pomocą tutaj. Ośrodka w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców poszczególnych miejscowości odnotowany został w sołectwach: Wierzchowie 11,66 % (w 2015: 13,21%), Czajowice 9,9% (w 2015: 13,24%), Będkowice 6,2 % (w 2015: 7,25%).

Z kolei najwięcej dzieci z rodzin znajdujących się w gminnym systemie pomocy społecznej zamieszkuje miejscowości: Czajowice (36 dzieci), Bębło (24 dzieci), Wierzchowie (23 dzieci) Modlnica (24 dzieci) Modlniczka (23 dzieci), co obrazuje tabela nr 9. Liczba rodzin z dziećmi utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku 2015.

Tabela 7. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2016 roku – w poszczególnych miejscowościach gminy

l.p.	nazwa miejscowości	liczba rodzin	w tym liczba dzieci
1	Bębło	32	24
2	Będkowice	11	12
3	Biały Kościół	20	20
4	Czajowice	24	36
5	Giebultów	27	12
6	Modlnica	34	24
7	Modlniczka	25	23
8	Prądnik Korzkiewski	10	1
9	Szyce	9	4
10	Tomaszowice	15	18
11	Wielka Wieś	18	22
12	Wierzchowie	24	23
Razem:		251	219

Spośród beneficjentów gminnego systemu pomocy społecznej najwięcej rodzin (i osób w rodzinach) korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka zamieszkuje miejscowości: Bębło, Modlniczkę, Modlnicę i Giebultów)

Tabela 8. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2012 – 2016 w poszczególnych miejscowościach

l.p.	Nazwa miejscowości	2012	2013	2014	2015	2016
1	Bębło	36	33	40	36	32
2	Będkowice	19	18	16	14	11
3	Biały Kościół	20	26	26	18	20
4	Czajowice	18	23	26	25	24
5	Giebultów	22	28	28	29	27
6	Modlnica	35	34	31	29	34
7	Modlniczka	34	33	29	28	25
8	Prądnik Korzkiewski	12	10	9	10	10
9	Szyce	11	6	16	9	9
10	Tomaszowice	16	15	19	16	15
11	Wielka Wieś	29	28	24	24	18
12	Wierzchowie	21	20	18	20	24
Razem		288	273	274	258	251

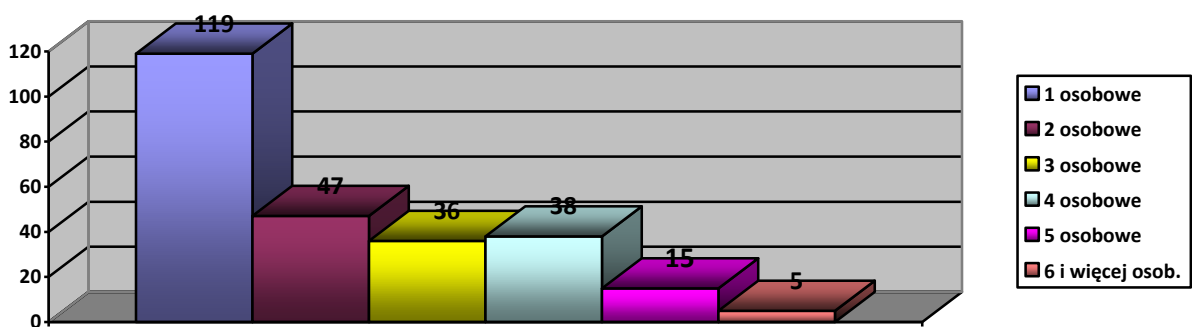
Tabela 9. Liczba osób objętych pomocą społeczną w latach 2012 – 2016 roku w poszczególnych miejscowościach

l.p.	Nazwa miejscowości	2012	2013	2014	2015	2016
1	Bębło	72	69	86	75	65
2	Będkowice	53	51	41	40	34
3	Biały Kościół	49	59	73	45	44
4	Czajowice	53	69	58	74	61
5	Giebultów	39	43	74	64	62

6	Modlnica	87	84	77	64	66
7	Modlniczka	75	72	71	70	62
8	Prądnik Korzkiewski	18	18	17	16	17
9	Szyce	30	31	31	23	26
10	Tomaszowice	41	39	38	39	41
11	Wielka Wieś	59	57	62	52	48
12	Wierzchowie	60	58	47	58	52
Razem:		703	658	650	620	578

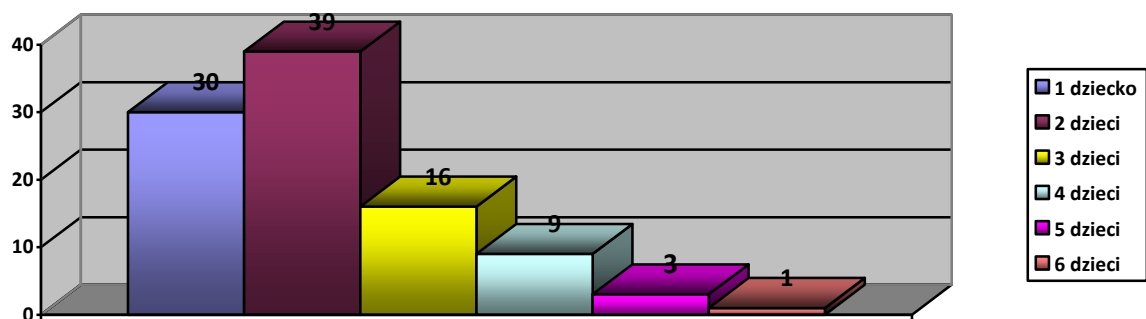
Dwa poniższe wykresy (nr 4 i 5) obrazują liczbowe dane dot. typów rodzin objętych pomocą – z uwzględnieniem liczby osób w tych rodzinach oraz liczby dzieci.

Wykres 3. Typy rodzin objętych pomocą w 2016 r. – z uwzględnieniem liczby osób

Zgodnie z obrazem przedstawionym na powyższym wykresie najwyższą pozycję w grupie rodzin stanowią rodziny 1-osobowe, w dalszej kolejności rodziny dwu-, trzy - i czteroosobowe. Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat.

Wykres 4. Typy rodzin objętych pomocą w 2016 r. – z uwzględnieniem liczby dzieci

Spośród rodzin z małoletnimi dziećmi największą pozycję stanowią rodziny z 2 dziećmi oraz z jednym dzieckiem.

Pomocy społecznej udziela się osobom lub rodzinom w szczególności z powodów, określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj.:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności przystosowania się do życia w społeczeństwie młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w przystosowaniu się do życia osób opuszczających zakłady karne,
- alkoholizmu i narkomanii,
- klęski żywiołowej i ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom lub rodzinom spełniającym kryteria dochodowe, określone w ustawie, które od 1 października 2015 r. zgodnie z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14.07.2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1058), wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 634 zł,
- dla osoby w rodzinie – 514 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej.

Poniższa tabela przedstawia powody udzielenia pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

Tabela 10. Powody udzielania pomocy klientom Ośrodka w latach 2012 – 2016 (dane ze sprawozdania MPiPS).

Przyczyna					
	2012	2013	2014	2015	2016
ubóstwo	117	113	117	116	103
sieroctwo	0	0	0	0	0
bezdomność	7	5	5	3	2
bezrobocie	63	62	64	62	53
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	12	27	15	25	19
niepełnosprawność	90	89	80	82	90
długotrwała choroba	159	139	129	135	129
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	107	94	94	95	79
przemoc w rodzinie	13	7	7	5	7
alkoholizm	39	27	30	30	21
narkomania	0	0	0	1	0
trudności po opuszczeniu zakładu karnego	4	9	4	3	0
zdarzenie losowe	2	12	1	2	2

Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli nr 12 dominującym powodem ubiegania się o pomoc, podobnie jak w latach poprzednich, jest długotrwała choroba, oraz w dalszej kolejności ubóstwo i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawność.

2) Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi, w ramach realizacji zadań zawartych w art. 17 i art. 18 ustawy o pomocy społecznej, przyznawał następujące świadczenia:

a) zasiłki stałe

W 2016 roku Ośrodek, przyznał i wypłacił świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego **30 osobom** posiadającym orzeczenie o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym: 27 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 3 osobom ze stopniem znacznym) na łączną kwotę **161 518 zł**

b) składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, świadczenie pielęgnacyjne oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W roku 2016 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za:

- **29 osób** pobierających zasiłek stały (253 świadczenia) w łącznej kwocie 13 380 zł.
- **8 osób** pobierających świadczenie pielęgnacyjne (62 świadczenia), w łącznej kwocie 3 907 zł.

c) zasiłki okresowe

W roku ubiegłym świadczeniami w postaci zasiłków okresowych objętych było **29 rodzin**. Wydatkowano kwotę ogółem **69 727 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła **61 890 zł**. Otrzymaną dotację wykorzystano w 100%.

Zasiłki okresowe przyznawane były w szczególności z powodu bezrobocia (4 rodzinom na kwotę 8 420 zł) oraz długotrwałej choroby (2 rodzinom na kwotę 1 800 zł) i niepełnosprawności (2 rodzinom na kwotę 1 170 zł).

d) zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe i zasiłki celowe udzielone pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku

Pomoc w formie zasiłków celowych i w naturze była przyznawana głównie na zakup żywności, lekarstw, odzieży, opału, opłaty za media oraz zwrot kosztów leczenia.

W 2016 r. przyznano i wypłacono świadczenia w postaci zasiłków celowych, zasiłków celowych udzielonych pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku, z odstąpieniem od żądania zwrotu na łączną kwotę **166 283,48 zł**, (w tym specjalne zasiłki celowe na łączną kwotę 60 503 zł) ponadto przyznano pomoc w formie świadczenia rzeczowego (paczki świąteczne, artykuły żywnościowe). Ponadto 2 rodzinom wypłacono zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłki celowe w 2016 roku były przyznawane i wypłacane m.in. na:

- zakup leków i leczenie – 10 942 zł;
- zakup opału – 35 090 zł;
- odzież – 2 965 zł.

W 2016 roku udzielono również pomocy w formie:

- 45 paczek świątecznych z artykułami żywnościowymi o wartości 53,61 zł, w związku ze świętami Wielkanocnymi,
- 50 paczek świątecznych z artykułami żywnościowymi o wartości 50,00 zł, w związku ze świętami Bożego Narodzenia,

e) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób chorych psychicznie

Pomoc w postaci usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być też przyznawane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może im takiej pomocy zapewnić. Usługi mają na celu utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w ich środowisku zamieszkania.

Zakres usług, ich wymiar oraz czas realizacji (każdorazowo ustalane w sentencji decyzji administracyjnej) uzależnione od stanu zdrowia wnioskodawcy i jego sytuacji rodzinnej. Ośrodek przy przyznawaniu w 2013 r. usług opiekuńczych kierował się zapisami Uchwały XIX/122/2008 Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 27 marca 2008 r. w sprawie: szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (...), zmienioną Uchwałą Nr XXI/139/2008 r. z dnia 28 maja 2008 r. oraz Uchwały Nr XVIII/175/2012 r. Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 31 maja 2012 r. Odpłatność za realizowane usługi naliczana była w oparciu o zapisy ww. uchwał.

W 2016 r. tą formą pomocy objęto **20 osób** (w 2015 - 20). Wydatki Gminy z tego tytułu wyniosły **92 960 zł** (w 2015: 105 170 zł.)

Usługi świadczone głównie u osób samotnych, schorowanych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy i opieki osób drugich, którym rodzina nie była w stanie zapewnić takiej pomocy.

Usługi opiekuńcze świadczone na terenie gminy Wielka Wieś – z uwagi na stan zdrowia osób nimi objętych – miały w głównej mierze charakter pielęgnacyjny (np. mycie, kąpanie, ubieranie, pomoc dla osób chorych, dozowanie leków, prześcielanie łóżka, zapobieganie powstawaniu odleżyn, karmienie), lecz również obejmowały działania o charakterze gospodarczym (tj. pomoc w codziennych zajęciach domowych, robienie zakupów, zapewnienie kontaktów z otoczeniem).

Koszt ogólny jednej godziny usług opiekuńczych od maja 2012 r. wynosił **12 zł**. W grudniu 2016 r. Uchwałą Rady Gminy Wielka Wieś podwyższono koszt jednej godziny usług opiekuńczych do kwoty 16 zł. W 2016 r. odpłatność całkowitą lub częściową ponosiło 17 osób, a 3 osoby zostały całkowicie zwolnione z ponoszenia częściowej odpłatności za realizowane usługi, w związku m.in. z wysokimi kosztami leczenia, itp.

W 2016 roku nie realizowano specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, stanowiących zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej i finansowanych z budżetu państwa.

f) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca

W sytuacji, kiedy usługi opiekuńcze są niewystarczające, to za zgodą tej osoby można ją skierować do domu pomocy społecznej, o profilu odpowiednim do rodzaju choroby lub zaburzeń osoby.

W 2016 r. GOPS w Wielkiej Wsi skierował **1 osobę** do domu pomocy społecznej dla osób dorosłych przewlekle somatycznie chorych.

W rezultacie w domach pomocy społecznej przebywało w roku ubiegłym **7 osób**, w tym:

- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Karniowicach,
- 5 osób w Domu Pomocy Społecznej w Batowicach,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Więckowicach.

Gmina Wielka Wieś pokrywała w 2016 r. odpłatność za 6 **osób** przebywających w domach pomocy społecznej na łączną kwotę **128 907 zł**.

Należy podkreślić, iż podobnie jak w roku 2015, również w 2016 r. nastąpił znaczny wzrost średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej o średnio 300 zł miesięcznie, przy jednoczesnym braku podstawy do zwiększenia wysokości ponoszonej przez danego mieszkańca odpłatności w tym zakresie (waloryzacja rent i emerytur poniżej 10% ustawowego kryterium dochodowej, tj. kwoty 54,20 zł, w żadnym przypadku nie wydano decyzji zmieniającej odpłatność).

Tabela 11. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w Wielkiej Wsi.

	Liczba skierowanych i umieszczonych	Kwota odpłatności ponoszona przez
2006	2	17 309 zł
2007	7	50 338 zł
2008	8	92 762 zł
2009	8	78 568 zł
2010	6	100 432 zł
2011	9	146 931 zł
2012	8	164 058 zł
2013	6	141 825 zł
2014	7	151 036 zł
2015	7	157 884 zł
2016	6	128 907 zł

3) Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W 2016 roku Gmina Wielka Wieś (za pośrednictwem GOPS) realizowała przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 221 z dnia 10 grudnia 2013 r. wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, którego celem jest m.in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich.

Program zakłada zapewnienie dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, a zwłaszcza osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Beneficjentami programu są osoby i rodziny, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego.

Całkowity koszt realizacji Programu w 2016 r. wyniósł **186 808 zł**, z czego środki własne Gminy, stanowiły kwotę **70 064 zł**, a dotacja z budżetu Wojewody Małopolskiego **116 744**.

Środki w ramach Programu zostały wydatkowane na:

- pomoc w formie gorącego posiłku – **77 906 zł**
- pomoc w formie gorącego posiłku wydawanego w ramach programu osłonowego – **16 449 zł**,
- pomoc w formie zasiłków celowych – **80 933 zł**,
- pomoc w formie świadczenia rzeczowego – **11 520 zł**.

Ogółem pomocą w ramach Programu w 2016 r. objęto: **232 mieszkańców** gminy Wielka Wieś, którzy skorzystali z następujących form wsparcia w tym zakresie:

- dożywianie dzieci i uczniów w szkołach – **108 osób**,
- dożywianie dzieci w szkołach w ramach programu osłonowego – ze wskazania dyrektorów szkół –**21 dzieci** znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, a nie spełniających kryteriów ustawy),
- zasiłki celowe na zakup żywności – **114 osób**,
- pomoc rzeczowa w formie artykułów żywnościowych – **10 osób**.

Poniższe tabele przedstawiają dane statystyczne dotyczące liczby osób objętych formami pomocy w ramach Programu.

Tabela 12. Liczba osób objętych Programem w latach 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Ogólna liczba osób objętych Programem:	226	240	256	271	232

W 2016 roku w 2 szkołach gminnych (Szkoła Podstawowa w Bęble oraz Szkoła Podstawowa w Białym Kościele) funkcjonowały stolówki, natomiast w pozostałych szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wielka Wieś prowadzono dożywianie w postaci gorącego posiłku – jednodaniowego obiadu (wydawanego naprzemiennie jako zupa z wkladką i drugie danie).

W pierwszym półroczu 2016 roku pomocą w formie dożywiania w szkołach objętych zostało **138 dzieci** (113 w szkołach gminnych oraz 25 w szkołach pozagminnych), natomiast w II półroczu - **132 dzieci** (103 dzieci – szkoły gminne oraz 29 w szkołach pozagminnych). Szczegółowe dane w tym zakresie zawierając tabele Nr 16 i 17.

Tabela 13. Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach gminnych w 2016 roku.

l.p.	Szkoła	Liczba dzieci – I półrocze 2016 r.	Liczba dzieci – II półrocze 2016 r.
1.	Szkoła Podstawowa w Bęble	24	21
2.	Szkoła Podstawowa w Będkowicach	8	9
3.	Szkoła Podstawowa w Białym Kościele	17	15
4.	Gimnazjum w Białym Kościele	15	8
5.	Przedszkole Samorządowe w Wielkiej Wsi (z oddziałem zamiejscowym w Białym Kościele)	8	2
6.	Przedszkole Samorządowe w Modlniczce	5	6
7.	Przedszkole Samorządowe (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Modlnicy)	2	1
8.	Szkoła Podstawowa (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Modlnicy)	8	7
9.	Gimnazjum (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Modlnicy)	2	2
10.	Szkoła Podstawowa w Modlniczce (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Modlnicy)	5	5
11.	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	4	1
Razem:		98	77

Tabela 14. Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach pozagminnych w 2016 roku.

l.p.	Szkoła	Liczba dzieci – I półrocze 2016 r.	Liczba dzieci – II półrocze 2016 r.
1.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 4, Kraków,	1	1
2.	Zespół Szkół w Rząsce, ul. Krakowska	2	1
3.	Zespół Szkół w Jerzmanowicach	2	1
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 6, Kraków,	1	1

	ul. Niecała 8		
5.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Giebułtowie	3	2
6.	Przedszkole nr 25, ul. Stawowa 179	1	1
7.	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji, ul. Ulanów 9	1	2
8.	Przedszkole Samorządowe Nr 137, ul. Na Błonie 15 C, Kraków	1	1
9.	Gimnazjum Nr XVII, ul. Litewska 34	1	1
10.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Niesłyszących	0	1
11.	SOSW „Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych”, ul Spadochroniarzy 1, Kraków	1	1
12.	Zespół Szkół nr 1, ul. Ulanów 3	0	1
13.	Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy w Wolbromiu	2	2
14.	Przedszkole Publiczne w Brzeziu	0	1
15.	Zespół Szkół Geodezyjno- Drogowych w Krakowie	1	3
Razem:		17	20

Z kolei pomocą w formie dożywiania w ramach programu osłonowego (tj. na wniosek dyrektorów szkół bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego) objęto w 2016 r. 21 uczniów.

5. Realizacja świadczeń rodzinnych, wychowawczych i funduszu alimentacyjnego

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych, zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj.: Dz. U. z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.) w roku 2016 wypłacono kwotę **1 666 257,39 zł**.

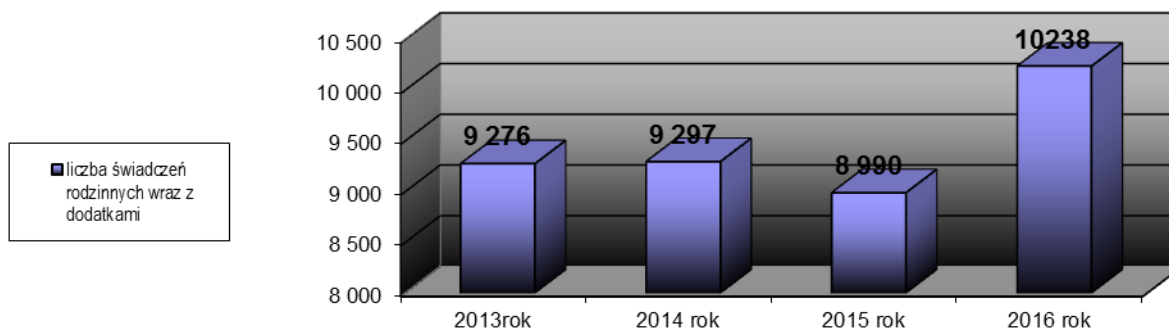
1) Świadczenia rodzinne

Tabela 15. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2013 – 2016

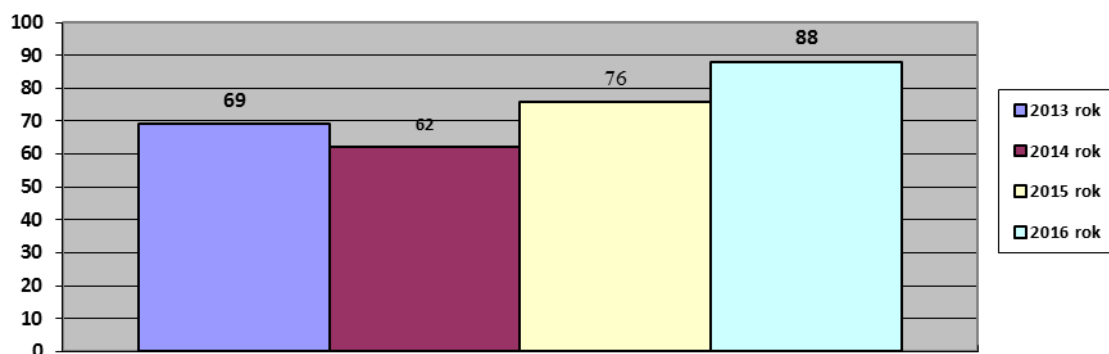
Zasiłki rodzinne i dodatki	2013		2014		2015		2016	
	Liczba świadczc	liczba świadczc	kwota	liczba świadczc	kwota	kwota	Liczba świadczc	kwota
1. Zasiłki rodzinne	5 261	517 173	5 345	528 216	5 138	516 637	5 834	645 713
2. Dodatki do zasiłków – z tytułu:	2 289	311 611	2 239	259 485	1 977	211 486	2 322	289 560
* urodzenia dziecka	27	27 000	18	18 000	28	28 000	32	28 499
* urlopu wychowawczego	332	129 081	206	79 775	76	28 627	161	63 232
* samotnego wychowywania dziecka	168	28 560	161	27 370	159	27 390	205	37 549
* kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	193	14 960	223	16 940	210	16 000	233	22 028

* rozpoczęcia roku szkolnego	314	31 400	325	32 500	319	31 900	356	34 601
* podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	689	35 330	674	34 340	591	31 129	650	41 185
* wychowywania w rodzinie wielodzietnej	566	45 280	632	50 560	594	48 440	685	61 762
3. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	69	69 000	62	62 000	76	76 000	88	88 000
4. świadczenia rodzicielskie	-	-	-	-	-	-	111	99 162
5. świadczenia opiekuńcze	1 579	325 183	1 651	350 764	1 799	500 280	1 883	539 861
Razem (w.1+w.2+w.3+w.4+w.5)	9 276	1 203 767	9 297	1 200 465	8 990	1 304 403	10 238	1 662 296

Wykres 4. Zasilki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2013-2016

Wykres 5. Jednorazowe zapomogi „becikowe” w latach 2013-2016

Dla 88 rodzin wypłacono w 2016 roku 88 świadczenia w ramach jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowe”). Jest to wzrost w stosunku do lat poprzednich.

Tabela 16. Dane statystyczne za 2016 r.

l.p.	Wyszczególnienie	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	337	347	351	364	374	375	383	385	391	395	271	364
2	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	229	236	243	248	258	264	268	274	276	280	133	230
2.1.	na 1 dziecko	75	78	81	83	90	92	95	97	104	106	46	84
2.2.	na 2 dzieci	113	117	119	123	123	126	127	132	127	128	61	106
2.3.	na 3 dzieci	33	33	35	34	37	37	37	36	36	37	22	32
2.4.	na 4 i więcej dzieci	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	4	8

W 2016 roku Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 4 106 zł, z czego:

Tabela 17. Liczba wydanych w 2016 r. decyzji administracyjnych

l.p.	Wyszczególnienie	liczba
1	Ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych	591
	w tym: decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	10

2) Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 169 z późn. zm.) w roku 2016 wypłacono **663** świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **270 280 zł**.

Należy zaznaczyć, że w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego zaobserwować można spadek liczby wypłaconych świadczeń, natomiast wzrost kwoty wypłaconych świadczeń. Różnica ta wynika ze wzrostu wysokości zasądzanych alimentów, co oznacza również wyższe kwoty wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osoby uprawnionej.

Tabela 18. Liczba rodzin pobierających w 2016 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób uprawnionych	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
X – XII 2008 (wejście w życie ustawy)	18	29	86	24 710
2009	18	27	383	114 800
2010	29	52	534	175 410
2011	36	57	685	230 450

2012	36	57	691	236 460
2013	49	68	751	267 860
2014	52	71	736	274 293
2015	50	70	670	265 230
2016	46	64	663	270 280

Tabela 20. Liczba rodzin pobierających w 2016 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego

l.p.	wyszczególnienie	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	42	42	42	41	42	40	40	40	39	26	35	35

Tabela 21. Liczba wydanych decyzji administracyjnych z funduszu alimentacyjnego

l.p.	Wyszczególnienie	liczba
1	Ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach funduszu alimentacyjnego	62
1.1	decyzje przyznające	40
1.2	decyzje odmowne	2
1.3	decyzje uchylające prawo do świadczeń	3
1.4	decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	1
1.5	decyzje o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia	0
1.6	Decyzje w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań	16
2	Liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze	3

Na dzień 31.12.2016 r. zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub wypłaconej zaliczki alimentacyjnej posiadało **62 dłużników alimentacyjnych**. W 2016 roku wydatkowano na świadczenia z funduszu alimentacyjnego kwotę 270 280 zł. Z tej kwoty od dłużników alimentacyjnych wpłynęło 49 400,12 zł, co stanowi 18,28 % kwoty świadczeń wypłaconych. Dochód własny Gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych wynosi 10 886,74 zł.

W 2016 roku podejmowano działania wobec 43 dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie Gminy Wielka Wieś. Działania podejmowane były w ramach przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Celem zwiększenia ściągłości wysłano do dłużników 40 wezwań do stawienia się w tutejszym Ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i ustalenia przyczyny niewywiązywania się ze

zobowiązań alimentacyjnych. Ponadto kierowano wnioski do Urzędu Pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych oraz w przypadku 3 dłużników skierowano wnioski o organizację robót publicznych. W przypadku dłużników nie współpracujących z Ośrodkiem wydawano decyzję o uznaniu ich za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz kierowano wnioski do prokuratury i o zatrzymanie prawa jazdy. Prowadzono również korespondencję z Komornikami Sądowymi, Policją, organami właściwymi wierzyciela oraz innymi instytucjami mogącymi usprawnić działania podejmowane wobec dłużników. W ramach ww. działań łącznie wystosowano 224 pisma. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami dłużnicy alimentacyjni zgłaszania są do pięciu biur informacji gospodarczej, na dzień dzisiejszy zgłoszonych jest 52 dłużników.

3) Świadczenie wychowawcze (500+)

Program „Rodzina 500 +” wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r. Podstawę prawną systemu świadczeń wychowawczych stanowi ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.) Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka i wynosi ono 500 zł miesięcznie. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Na drugie i kolejne dziecko świadczenie wychowawcze przyznawane jest niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Na pierwsze lub jedyne dziecko rodzice otrzymują świadczenie po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi 800 zł na osobę w rodzinie lub 1 200 zł, jeśli w rodzinie jest wychowywane dziecko niepełnosprawne.

Wniosek składa się w miejscu zamieszkania wnioskodawcy, osobiście lub drogą elektroniczną za pomocą portalu empatia, PUE ZUS, ePUAP oraz poprzez bankowość elektroniczną.

Obecnie świadczenie wychowawcze wyjątkowo przyznawane jest na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. W kolejnych latach świadczenie będzie przyznawane na 12 miesięcy - od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, m.in. z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych wynoszą w 2016 r. 2 % otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze, natomiast od 2017 r. wynoszą 1,5 %.

W 2016 r. do GOPS wpłynęło 1 045 wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, z czego 852 złożono w formie papierowej, a 193 drogą elektroniczną. 5 wniosków przekazano do rozpatrzenia marszałkowi województwa.. Wydano 1 031 decyzje w sprawie świadczenia wychowawczego, z czego 1 006 decyzje przyznające świadczenie. Na samą wypłatę świadczeń wychowawczych z dotacji celowej wydatkowano **5 887 667 zł**. Środki poniesione na wdrożenie ustawy: to 11 005 zł na wydatki bieżące i 15 000 zł na wydatki inwestycyjne. Ponadto, w 2016 r. z dotacji poniesiono wydatki na obsługę świadczeń w kwocie 91 738 zł, (w tym: 52 758 na wynagrodzenia osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i 23 946 zł na wynagrodzenia na umowy-zlecenie). Wydatki poniesione na obsługę realizacji zadania ze środków własnych gminy to 19 962 zł.

Tabela nr 22. Wydatki na świadczenie wychowawcze

Środki wydatkowane na wypłatę świadczenia 500+	Koszty wdrożenia ustawy		Koszty obsługi zadania	
	wydatki majątkowe	inne	dotacja	środki własne
5 887 667 zł	15 000 zł	11 005 zł	91 738 zł	19 962 zł

Tabela nr 23. Analiza zadań zrealizowanych w zakresie ustawy o świadczeniach wychowawczych - świadczenia wypłacone w okresie od 2016-04-01 do 2016-12-31

Lp	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	
						ogółem	w tym dzieci
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Świadczenia wychowawcze	1379	11807	5887666,30	987	3946	2055
1.1.	na 1 dziecko, w tym:	780	5968	2974383,00	723	2759	1374
1.1.1.	na pierwsze dziecko	189	1493	743588,70	189	586	251
1.2.	na 2 dzieci, w tym:	538	4336	2163590,90	267	1158	646
1.2.1.	na pierwsze dziecko	172	1429	712139,00	173	689	359
1.3.	na 3 dzieci, w tym:	139	1149	572692,40	47	238	148
1.3.1.	na pierwsze dziecko	40	328	162896,50	40	195	119
1.4.	na 4 dzieci, w tym:	24	216	108000,00	6	36	24
1.4.1.	na pierwsze dziecko	6	54	27000,00	6	36	24
1.5.	na 5 dzieci, w tym:	16	120	60000,00	3	23	17
1.5.1.	na pierwsze dziecko	2	18	9000,00	2	14	10
1.6.	na 6 dzieci i więcej, w tym:	6	18	9000,00	1	9	7
1.6.1.	na pierwsze dziecko	1	3	1500,00	1	9	7

6. Realizacja pozostałych zadań pomocy społecznej

a) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych:

W 2016 r. Gmina Wielka Wieś **nie prowadziła placówek wsparcia dziennego** (zadanie z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) **ani mieszkań chronionych**, o których mowa w art. 53 ustawy o pomocy społecznej (jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym).

b) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi sporządzał raz na kwartał sprawozdania (w formie elektronicznej) z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych i przekazywał w terminach wyznaczonych do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

c) prace społecznie użyteczne:

Wydatki na realizację tego zadania stanowiły kwotę **11 923,20 zł**. Zadanie dotyczy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, bez prawa do zasiłku korzystających z pomocy społecznej. Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi należała: koordynacja i organizacja ww. prac, obsługa administracyjna i finansowo-księgową. Koszty prac społecznie użytecznych, zgodnie z zawartym porozumieniem, podlegały do 60% refundacji z PUP.

Prace organizowane były w następujących instytucjach użyteczności publicznej: Urząd Gminy Wielka Wieś, Szkoła Podstawowa w Będkowicach, Przedszkole w Białym Kościele, Szkoła Podstawowa w Białym Kościele, Gimnazjum w Białym Kościele, Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Modlnicy, oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi. Pracami objęto **8 osób**, które zajmowały się, w różnych okresach, 2016 roku następującymi czynnościami w ww. placówkach:

- prace porządkowe na obszarze gminy (czystość obiektów),
- prace ogrodniczo-konserwatorskie i prace remontowe oraz odśnieżanie,
- nadzór i dowóz dzieci do i ze szkoły,
- pomoc w prowadzeniu zajęć świetlicowych.

d) udzielenie schronienia:

W zakresie infrastruktury społecznej Gminy Wielka Wieś nie funkcjonują noclegownie czy mieszkania o charakterze interwencyjnym, z uwagi na zbyt mały zasób lokalowy, a także stosunkowo małą liczbę bezdomnych zamieszkujących teren naszej gminy. Jednakże chcąc zabezpieczyć ewentualne potrzeby mogące wystąpić w tym zakresie GOPS w Wielkiej Wsi rokrocznie podpisywane jest porozumienie z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym w Kluczach dot. zapewnienia schronienia osobom bezdomnym z terenu Gminy Wielka Wieś oraz innym osobom w uzasadnionych przypadkach (w szczególności posiadających tytuł egzekucyjny orzekający eksmisję z dotychczasowego miejsca zamieszkania, m.in. w związku ze stosowaniem przez nich przemocy w rodzinie)

W 2016 r. w Schronisku przebywał jeden mieszkaniec gminy Wielka Wieś. Wydatki z tego tytułu wyniosły 10 980 zł.

e) sprawienie pogrzebu:

Zadanie związane ze sprawieniem pogrzebu reguluje Uchwała Nr XLIII/301/2010 Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie: ustalenia zasad sprawiania pogrzebu na koszt gminy i określania zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu, zmieniona Uchwałą Nr XLV/319/2010 Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 27 maja 2010 r. W 2016 r. nie zaistniała potrzeba sprawiania pogrzebu..

f) program osłonowy : „Aktywni i Potrzebni – gmina Wielka Wies przyjazna seniorom”

Uchwałą Rady Gminy Wielka Wies nr XXXVII/403/2014 z dn. 6 maja 2014 r.. przyjęto do realizacji program osłonowy pn. „Program wspierania aktywności i zapobiegania wykluczeniu społecznemu seniorów na lata 2014 – 2016 „Aktywni i Potrzebni”

W ramach Programu w 2016 r. zorganizowano następujące wydarzenia:

Tabela nr 25. Realizacja Programu „Aktywni i Potrzebni – gmina Wielka Wieś przyjazna seniorom”

Miesiąc	Wydarzenie	Liczba osób
styczeń	Zwiedzanie podziemi Rynku Głównego	ok. 50
luty	Wyjazd na spektakl „Poskromienie Złościcy” w teatrze Bagatela	ok. 100
marzec	Spotkanie Wielkanocne w Hotelu Margerita w Modlnicy	ok. 140
kwiecień	Wyjazd do Ogrodu Zoologicznego w Krakowie	ok. 100
maj	„A w sercach maj...” – majówka w Bęble	ok. 120
czerwiec	Wycieczka całodniowa do term w Szaflarach	ok. 100
lipiec - sierpień	Spotkania animacyjne dla seniorów dot. tworzenia Gminnych Rad Seniorów	ok. 20
sierpień	Wycieczka całodniowa do Szczawnicy	ok.100
październik	Wyjazd do kina Kijów na film „Wołyń”	ok. 100
grudzień	Warsztaty świąteczne w Giebułtowiu, Wielkiej Wsi, Czajowicach	
grudzień	Spotkanie wigilijne w Modlnicy	ok. 140
Sierpień - listopad	Wyjazdy na basen w Zabierzowie dla grupy seniorów z Modlniczki i Giebułtowa	ok. 20

Środki finansowe wydatkowane na realizację Programu przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 26. Koszt realizacji programu „Aktywni i Potrzebni – gmina Wielka Wieś przyjazna seniorom”

Rok	Kwota
2014	20 762,41 zł
2015	30 223,70 zł
2016	33 337,24 zł

g) współpraca z innymi instytucjami:

Ośrodek, wypełniając w 2016 r. swoje statutowe zadania, współpracował z wieloma instytucjami, zarówno z terenu gminy, jak i powiatu krakowskiego oraz Miasta i Gminy Kraków:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielkiej Wsi,
- Dyrektorzy i pedagodzy szkolni ze szkół funkcjonujących na terenie gminy Wielka Wieś oraz szkół działających poza obszarem gminy,
- Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Wielkiej Wsi,
- Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, Filia w Krzeszowicach i Filia w Krakowie, ul. Mazowiecka,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, w tym Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Krakowie-Krowdrza oraz kuratorzy sądowi,
- Komisariat Policji w Zielonkach,
- Kuratorium Oświaty w Krakowie.

7. Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Wielka Wieś na lata 2016 – 2018 „Zatrzymać Przemoc”

Główne założenia programu dot. zwiększenia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Wielka Wieś to:

- podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, adresowanych do różnych grup społecznych.
- zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- dostosowanie zasobów istniejących na terenie gminy Wielka Wieś do systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy.
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.
- zintegrowanie środowisk i skoordynowanie działań lokalnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawowym wymogiem został powołany na terenie gminy Wielka Wieś Zarządzeniem Nr 88/2010 Wójta Gminy Wielka Wieś z dnia 17 września 2010 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: oświaty, Policji, ochrony zdrowia, Sądu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pomocy społecznej. Obsługa organizacyjno-techniczna, z mocy ustawy, została przypisana ośrodkowi pomocy społecznej.

Do zadań Zespołu należy przede wszystkim integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli powyższych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób dotkniętych przemocą.

W 2016 roku odbyły się **4 spotkania** Zespołu Interdyscyplinarnego, w trakcie których omówiono sprawy związane strategicznie z działaniami podejmowanymi przez Zespół na terenie gminy Wielka Wieś.

W 2016 wszczęto procedury „Niebieskiej Karty” w **19 rodzinach**; wypełniono 25 formularzy „Niebieskiej Karty”, z czego:

- 17 formularzy zostało wypełnionych przez przedstawicieli Pomocy Społecznej,
- 7 formularzy zostało wypełnione przez funkcjonariuszy policji,
- 1 formularz został wypełniony przez przedstawiciela oświaty.

W 2016 roku 37 rodzin z terenu Gminy Wielka Wieś było objętych działaniami/wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych. W ramach pomocy/wsparcia rodzinom odbyło się 75 posiedzeń Grupy Roboczej podczas, których diagnozowano sytuację rodziny, omawiano podjęte do tej pory działania oraz podejmowano szereg działań mających na celu pomoc/wsparcie rodzinie.

W roku 2016 zamknięto łącznie 24 procedury „Niebieskiej Karty”. W przypadku 14 rodzin Zespół Interdyscyplinarny podjął decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskiej Karty” ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu

indywidualnego planu pomocy. Natomiast w przypadku 10 rodzin Zespół Interdyscyplinarny podjął decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” ze względu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. W żadnej z rodzin, w których Zespół Interdyscyplinarny podjął decyzję o zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” nie wszczęto procedury ponownie.

Działający Punkt Wsparcia i Pomocy Rodzinie w ramach struktur organizacyjnych GOPS pełnią dyżury następujący specjaliści:

- radca prawny
- psycholog
- przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
- specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- psychoterapeuta dziecięcy,

z porad których może skorzystać każdy mieszkaniec gminy Wielka Wieś. Punkt jest czynny od poniedziałku do piątku zarówno w godzinach dopołudniowych, jak i popołudniowych, za wyjątkiem sobót i niedziel oraz dni świątecznych).

W 2016 roku z pomocy specjalistów zatrudnionych w Punkcie skorzystało 95 osób.

Tabela nr 27. Liczba osób korzystających ze wsparcia w Punkcie Wsparcia i Pomocy Rodzinie

	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego/Specjalista ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Psycholog	Prawnik	Psychoterapeuta dziecięcy
Liczba osób korzystających z poradnictwa	51	18	10	16
Liczba udzielonych porad	98	178	18	136

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi podejmowali w zeszłym roku szereg działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym, tj.:

- Przeprowadzono zajęcia profilaktyczne pt. „Jak radzić sobie z emocjami” dla uczniów klas IV-VI Szkoły Podstawowej w Modlnicy.
- Przeprowadzono cykl 10 spotkań oddziaływania psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Przeprowadzono cykl 10 spotkań „Szkoły dla rodziców”

Rozpowszechniano materiały informacyjne dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy ponadto opublikowano w prasie lokalnej artykuł dot. instytucji pomocowych działających na terenie Gminy.

Przeprowadzenie zajęć dot. szkodliwość środków psychotropowych wśród uczniów klas 1-3 gimnazjum w Gimnazjum w Białym Kościele.

8. Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej

Uchwałą Nr XVI/143/2012 Rady Gminy Wielka Wieś z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi realizacja zadań ujętych w przedmiotowej ustawie została przypisana Ośrodkowi, przypisując w ten sposób role jednostki organizacyjnej wspierania rodziny. W 2015 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi, jako jednostka organizacyjna wspierania rodziny podejmował następujące działania:

- a) **realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny** – w sierpniu 2016 r. uchwałą Rady Gminy Wielka Wieś z dn. 25 czerwca 2016 r Nr XVII/173/2016 przyjęto do realizacji „Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Gminie Wielka Wieś na lata 2016-2018”
- b) **zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa** - w 2016 roku Ośrodek zatrudniał 1 asystenta rodziny – w oparciu o umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy w wymiarze 1 etatu, oraz jednego w okresie wrzesień – grudzień na umowę- zlecenie w wymiarze 1/2 etatu. Wynagrodzenia były dofinansowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Socjalnej w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny, wraz z liczbą dzieci w tych rodzinach

Tabela 28. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny

Asystent	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
1	15	27
2	3	6

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny:

- niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- niepełnosprawność, w tym intelektualna,
- zaburzenia o podłożu psychicznym,
- przemoc w rodzinie.

Rola asystenta rodziny w udzielaniu wsparcia ww. rodzinom polegała m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, a także dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi;
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin;
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

W 2016 roku w przypadku 2 rodzin, z uwagi na pozytywne rokowania co do sytuacji rodzinnej zakończono współpracę z asystentem, w 1 przypadku rodzina odmówiła dalszej współpracy (nie było sądowego zobowiązanie do współpracy z asystentem). W przypadku wszystkich trzech rodzin zastosowano monitoring sytuacji poprzez spotkania zespołu interdyscyplinarnego ds. oceny sytuacji w rodzinie (raz na pół roku).

Od 2015 roku w Punkcie Wsparcia i Pomocy Rodzinie istnieje możliwość poradnictwa, konsultacji a także terapii dla dzieci, prowadzonych przez wykwalifikowanego psychoterapeutę dziecięcego z Ośrodka Psychoterapii Mały Książę. W 2016 roku psychoterapeuta dziecięcy zrealizował 136 godzin usługi obejmującej konsultacje, poradnictwo oraz psychoterapię indywidualną dla łącznej liczby 16 dzieci.

- c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci - na terenie gminy Wielka Wieś nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 18 i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Funkcjonowało natomiast 5 świetlic środowiskowych finansowanych ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**
- Świetlica Środowiskowa „Domino” w Giebułtowie, ul. Orlich Gniazd 30 (budynek wielofunkcyjny),
 - Świetlica Środowiskowa „Alternatywa” w Czajowicach, ul. Kasztanowa 2 (budynek OSP), Świetlica Środowiskowa „Amaltea” w Modlniczce, ul. św. Faustyny 5 (budynek wielofunkcyjny),
 - Świetlica Środowiskowa „Potwory i Spółka” w Tomaszowicach, ul. Krakowska 85 (budynek OSP),
 - Klub Młodzieżowy „Pozytywka”

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad ww. świetlicami sprawuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi. W każdej ze świetlic zatrudniony był 1 wychowawca w ramach umowy zlecenia, posiadający stosowne kwalifikacje.

Świetlice funkcjonowały w trakcie roku szkolnego w wymiarze od 8 do 25 godzin tygodniowo, w zależności od potrzeb dzieci w danej placówce. W ramach prac każdej z świetlic odbywały się zajęcia ogólnorozwojowe, kulinarne, pomoc w nauce oraz gry i zabawy, realizowane przez Panie prowadzące poszczególne świetlice, jak również tematyczne zajęcia np. sportowe, capoeira, oraz inne formy organizowania czasu wolnego: wycieczki (na łyżwy, kregle, do muzeów oraz na seanse filmowe, itp.) Ogółem w zajęciach świetlic wzięło udział blisko **160 dzieci**.

We współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowano wyjazd na kolonię letnią z programem profilaktycznym dla 13 dzieci w sierpniu dwutygodniowy wyjazd do Kołobrzegu – wydatki na realizację wyniosły 16 000 zł (w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej).

W dniu 5 grudnia w Szycach odbyła się Impreza Mikołajowa, zorganizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zaproszone zostały wszystkie dzieci, których rodzice znajdują się w trudnej sytuacji materialnej jak również, dzieci z rodzin alkoholowych oraz z problemem przemocy. W imprezie uczestniczyło ok. 80 dzieci.

- d) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym .**

Zgodnie z danymi pozyskanymi z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie w roku ubiegłym **7 dzieci** z terenu naszej gminy przebywało w pieczy zastępczej, w tym 2 w rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczonych przez 1 stycznia 2013 r

Świadczenia przekazywane co miesiąc funkcjonującym na terenie Gminy Wielka Wieś 6 rodzinom zastępczym (opiekującym się 7 wychowankami), z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka

umieszczonego w rodzinie zastępczej i kontynuowanie nauki (rozdz. 85204), wykonano w kwocie **69 630,96 zł**, tj. na poziomie **87,04%** przyjętego planu. Zadanie to realizowane jest na mocy porozumienia zawartego ze Starostą Krakowskim.

W 2016 r. gmina ponosiła odpłatność za pozostałe 6 dzieci umieszczonych po 2013 r. w tzw. pieczy zastępczej (5 dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych) i placówkach opiekuńczo – wychowawczych (1 dziecko) - (zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575). , wykonano w kwocie **19 812,46 zł**, tj. na poziomie 94,34 % przyjętego planu.

9. Centrum Wolontariatu

W dniach 9-10 czerwca w Giebułtowie odbyły się warsztaty wolontariacko-liderskie dla młodzieży. W spotkaniu wzięło udział ponad 20 młodych ludzi, głównie z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Giebułtowie, którzy mieli możliwość poznać tajniki pracy wolontariackiej, dobre praktyki, uczestniczyć w szkoleniu z technik animacji i nabyć wiele innych przydatnych umiejętności.

Zdobytą wiedzę młodzi wolontariusze mieli okazję wykorzystać w trakcie Pikniku Integracyjnego. Piknik został zorganizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi oraz Fundację Mój Sen, a jego adresatami były dzieci, również te niepełnosprawne. Atrakcją było tego popołudnia bardzo wiele – spektakl „Kot w butach” w wykonaniu artystów z teatru Art-Re, baloniki, malowanie twarzy, pokaz sztuk walki, bańki mydlane oraz gry i zabawy prowadzone przez profesjonalnych animatorów i wolontariuszy.

10. Projekt „Gmina Wielka Wieś szansą dla wszystkich”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt „Gmina Wielka Wieś szansą dla wszystkich” , w ramach poddziałania 9.1.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Numer projektu: RPMP.09.01.01-12-0003/15. Projekt jest realizowany w okresie 36 miesięcy od lipca 2015 do czerwca 2018 roku. Cel główny projektu to aktywizacja społeczno-zawodowa 66 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Wielka Wieś.

W ramach projektu planowana jest realizacja następujących działań:

- identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika.
- realizacja wsparcia w ramach aktywnej integracji poprzez realizację aktywizacji społeczno – zawodowej uczestników projektu.
- realizacja pracy o charakterze socjalnym, realizacja aktywizacji zawodowej przy współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami.

W ramach projektu został utworzony Klub Integracji Społecznej, funkcjonujący w strukturach organizacyjnych GOPS. Główny zakładany rezultat projektu – efektywność społeczno-zatrudnieniowa uczestników projektu - 56% w wymiarze społecznym i 22% w wymiarze zatrudnieniowym.

Grupę docelową stanowią osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym w szczególności osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach realizacji projektu „Gmina Wielka Wieś szansą dla wszystkich” w 2016 roku realizowane były następujące działania:

- Rekrutacja uczestników do projektu – działanie zrealizowane.

- Indywidualna diagnoza potrzeb uczestników projektu oraz opracowanie Indywidualnej Ścieżki Udziału w projekcie dla każdego uczestnika projektu – działanie zrealizowane.
- Trening percepcji społecznej w terminie 3-4.06.2016 roku w Pensjonacie Telimena w Zakopanem – 16 godzin szkoleniowych dla 2 grup uczestników.
- Trening podejmowania roli innych ludzi w terminie 17-18.06.2016 roku w Pensjonacie Telimena w Zakopanem – 16 godzin szkoleniowych dla 2 grup uczestników.
- Trening analizowania sytuacji społecznych w terminie 17-18.08.2016 roku oraz Trening nadawania komunikatów niewerbalnych w terminie 19-20.08.2016 roku w Hotelu Wierchomla w Wierchomli Małej – łącznie 32 godziny szkoleniowe dla każdej z 2 grup.
- Trening komunikacji werbalnej – 27-28.09.2016 roku – 16 godzin szkoleniowych dla 2 grup uczestników.
- Trening autoprezentacji – 18-19.10.2016 roku – 16 godzin szkoleniowych dla 2 grup uczestników. Rehabilitacja indywidualna dla 7 uczestników projektu – realizowana w okresie wrzesień – grudzień 2016 roku.
- Klub Integracji Społecznej dla 11 uczestników projektu. W ramach KIS uczestnicy są objęci: indywidualnymi treningami psychoedukacyjnymi w zakresie rozwijania inteligencji emocjonalnej, indywidualnym poradnictwem zawodowym, kursem z zakresu podstawowej obsługi komputera i Internetu – działania realizowane w okresie wrzesień – grudzień 2016 roku.
- Kurs prawa jazdy kat. B dla 5 kobiet, uczestniczek projektu. Działanie realizowane w okresie październik - grudzień 2016 roku.

11.Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj.: Dz. U. z 2015 r. Nr 163 z późn. zm.), przedstawia się następujące potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz polityki społecznej:

- 1) uruchomienie mieszkań chronionych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i art. 53 ustawy o pomocy społecznej, a także lokali socjalnych, o których mowa w ustawie o zasobie lokalowym gminy.
- 2) utworzenie placówki wsparcia dziennego zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 3) kontynuacja działań adresowanych do osób starszych, mających na celu ich większą integrację ze społecznością lokalną.
- 4) podjęcie działań adresowanych do osób niepełnosprawnych, w tym dzieci, mających na celu ich większą integrację ze społecznością lokalną.
- 5) opracowanie i wdrożenie do realizacji programów osłonowych w myśl art. 17 ustawy o pomocy społecznej, nakierowanych na grupy szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym.

Pozostałe zamierzenia na 2017 rok (kontynuacja z 2016 r.):

- 1) realizacja projektu w ramach RPO,

- 2) Kontynuacja realizacji *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Wielka Wieś na lata 2016 – 2018 „Zatrzymać Przemoc”*, a w szczególności prowadzenia Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie, szczególnie w zakresie: rozszerzenie oferty Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie, działającego w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Wsi o następujące formy pomocy:
 - diagnoza psychologiczna dzieci pod kątem rozwoju emocjonalnego i psychicznego przez psychologa dziecięcego (nie do celów szkolnych oraz dla dzieci nie objętych obowiązkiem szkolnym)
 - psychoterapia rodzinna i małżeńska na terenie gminy lub w miejscu zamieszkania rodziny (chodzi o terapię rodziców z dziećmi), psychoterapia indywidualna,
 - diagnoza psychologiczno-psychiatryczna na terenie gminy (dla osób nie diagnozowanych wobec których zachodzi podejrzenie występowania zaburzeń o charakterze psychicznym)
- 3) Prowadzenie systematycznej pracy psychologicznej (indywidualnej i grupowej) z beneficjentami systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie oferty w tym zakresie.
- 4) Podejmowanie działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
- 5) Rozwijanie pomocy w formie profesjonalnie prowadzonej pracy socjalnej, w tym w szczególności prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny.
- 6) Zapewnianie dla dzieci i młodzieży gorącego posiłku we wszystkich szkołach funkcjonujących na terenie gminy. Podjęcie działań zmierzających do utworzenia na terenie gminy punktu wydawania żywności.
- 7) Prowadzenie prac społecznie użytecznych jako aktywnej formy pomocy dla osób długotrwale bezrobotnych.
- 8) Pozyskiwanie wolontariuszy i kontynuacja działalności Centrum Wolontariatu.
- 9) Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
- 10) Monitorowanie funkcjonowania jednostki oraz systematyczne dokonywanie ewaluacji jej pracy.
- 11) Prowadzenie odpowiedniej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. wzmocnienie kadrowe, szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.